

Budersand på Sylt – en

Det är en stekhet sommardag i början på juli 2001. Jag och Rolf Stephan leker med en sandwedge och golfbollar på stranden vid Ellenbogen, ett fantastiskt dynlandskap på den norra delen av den tyska ön Sylt.

– Tänk, säger Rolf Stephan, om man någon gång fick möjligheten att bygga en golfbana här på ön bland sanddynerna. Sju år senare har hans dröm blivit verklighet!

Text: **Peter Fjällman**, senior member EIGCA, medlem FSGA

Foto: **Peter Fjällman** och **Rolf Stephan Hansen**

Sylt tillhör de Nordfrisiska öarna och var danskt territorium fram till 1864. Ön är tämligen liten med en total yta på knappt 100 kvadratkilometer och lokalbefolkningen för en konstant kamp mot havet för att bibehålla denna yta. Man har genom årens lopp lärt sig nya tekniker för att motarbeta erosionen och bevara sina kustlinjer.

Från norr till söder är ön 35 kilometer och från väster till öster endast 13 kilometer. Cirka 21.000 invånare bebor ön året runt medan det under sommarmånaderna tillkommer flera hundratusen besökare. Sylt är framförallt en semesterort och har i vissa kretsar fått epitetet ”Tysklands Florida”. Bad och strandliv är viktiga sysselsättningar för soldyrkande besökare under sommaren men även golfen har fått ett allt större inflytande när det gäller valet av fritidsaktiviteter. Trots öns begränsade yta och områden med höga bevarandevärden har Sylt i dag fyra golfbanor.

GOLFBANOR PÅ SYLT

Efter andra världskrigets slut etablerades en engelsk flygbas på ön och redan i början på 1950- talet bildades The Royal

Gorsebuskar har planterats runt om på banan, här vid sidan om 15:e utslaget.

Air Force Golf Club. Runt flygfältet anlade man sex hål som sedermera byggdes ut till nio hål när området togs över av tyska myndigheter. Man bildade då en ny klubb med namnet Marine Golf Club och i dag förfogar klubben över 18 hål som öppnades 2005/2006. Arkitekt för den ”linksinspireade” golfbanan är Ken Moodie.

1964 öppnades en väldigt privat bana, Golfclub Morsum

Hål 14 och 15 från toppen av en sanddyn.

Vy över Budersand.

ny mästerlig linksbana

auf Sylt, med nio hål ritade av den tidens mest välrenommerade tyska golfbanearkitekt, Bernhard von Limburger (1901-1981). För oss svenskar är väl den mest kända av hans banor Atalaya Park Hotel GC på den spanska solkusten. En utbyggnad till 18 hål pågår som bäst i Morsum och klubben tar i dag emot gästspelare.

Den första 18-hålsbana på Sylt öppnades för spel 1988 och ritades av Donald Harradine (1911-1996). Golf Club Sylt kan beskrivas som en öppen parkbana där vatten är en viktig ingrediens, särskilt runt det fina klubbhuset och dubbelgreenen på hål nio och 18. Spelarnas vedermödor på dessa hål har säkert kommenterats flitigt från den angränsande terrassen.

Även på Golf Club Sylt pågår ett utvecklingsarbete som omfattar nio nya hål samt eventuellt ombyggnation av samtliga greenområden på banan.

BUDERSAND LINKS

Den senast öppnade golfbanan på ön är Golfclub Budersand Sylt, ett mästerverk och "a dream come true" av Rolf Stephan Hansen. 18-hålsbanan är Tysklands första rik-

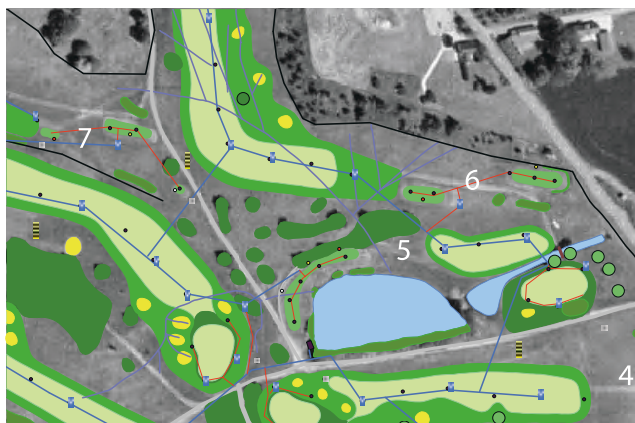
Skaparen av linksbanan Budersand, Rolf Stephan Hansen.

tiga linksbana och har alla de beståndsdelar som vi menar med en bana av denna karaktär. Dessutom är tillkomsten av Budersand unikt på det sättet att det inte har byggts så många riktiga linksbanor i Europa på de senaste 100 åren. →

GOLFBANAN I DIN HAND

– en levande banritning
www.golfbananidinand.com

– Vem vet vad som finns under jord,
när du som kan det slutar?

– Det gör vi, om ni bara ber oss om hjälp
innan det är för sent!

Perlof Borgström
Tfn. 0417-129 32
Mobiltel. 070-326 88 39

Per-Göran Andersson
Tfn. 046-73 88 46
Mobiltel. 0708-16 10 50

6 skäl att fräsa bort stubbar

**Billigare • Färre maskinskador • Lägre underhållskostnader
Minskad risk för personskador • Snyggare • Miljövänligt**

Så varför låta dem stå kvar åt ut och är in? Anlita en seriös leverantör med bred maskinpark som minimerar risken för markskador. Vi arbetar över hela Norden sedan drygt 25 år och tar bort såväl enstaka stubbar som större antal.

Hasselholm AB Box 263 SE-441 25 Alingsås www.hasselholm.se
Tel. +46 (0)322-502 90 Fax +46 (0)322-551 80 info@hasselholm.se

Framförallt inte utanför de brittiska öarna. Rolf Stephan har med Budersand skapat en golfbana som står sig väl i en jämförelse mot de traditionella linksbanorna och de nya "linksinspirerade" banorna runt om i världen.

Projektet omfattar inte bara golfbanan utan även ett förstaklass hotell med 79 rum och sviter samt spafaciliteter. Öppningen av hotellet är beräknat till maj 2009. Vidare står ett klubbhus redan färdigt med en restaurang i toppklass, en maskinhall med all nödvändig utrustning för banans skötsel och underhåll, samt hyresfastigheter för personalen som arbetar på anläggningen.

Bakom hela projektet står Claudia Ebert med familj och den monetära totala investeringen är ju självklart stor med den omfattning och inriktning som Budersand Hotel – Golf & Spa – Sylt har. Min gissning är att när hela anläggningen står klar på våren 2009 kommer Sylt att få en attraktion som kommer att bli omtalad långt utanför Tysklands gränser. Med tanke på Sylts närhet till södra Sverige (från Malmö knappt fem timmar med bil och färja genom Danmark) har turistande golfare från vårt land fått en högklassig anläggning att besöka.

ARKITEKTEN FRÅN SYLT

Rolf Stephan Hansen är född och bosatt på Sylt. Vi träffades i samband med vår utbildning i golfbanarkitektur med The European Institute of Golf Course Architects – EIGCA i England och Skottland under åren 2000 till 2002. Rolf Stephan hade för avsikt att bredda sin yrkesutövning som landskapsarkitekt med golfbanarkitektur. Han erhöll sitt diplom i februari 2002.

Något år senare började de första diskussionerna komma igång om att bygga en golfbana på ett gammalt militärområde på den södra delen av ön. I ett böljande landskap med ljungedar och sanddyner fanns möjligheterna att skapa en golfbana av klassiskt snitt. Men först måste ett omfattande förprojekteringsarbete genomföras och sedan vidtog ett ansenligt saneringsarbete av de militära byggnaderna och installationerna på platsen. Rivningsarbetena påbörjades i september 2005. Entreprenör med kunskaper om byggnation av linksbanor utsågs och spadens sattes i marken i april 2006. Skotten James Ellis med lång erfarenhet inom

golfbaneskötsel och konstruktion (bland annat från Glen-eagles) anställdes som Head Greenkeeper. Han har i dag sju anställda till sitt förfogande för golfbanans skötsel.

BANAN BYGGS

Golfbaneområdet omfattar drygt 70 hektar och utmaningarna var flera under byggnationen med tanke på områdets läge och historia. De speciella markförhållandena med sand och den mer eller mindre konstanta närvaron av vind från Nordsjön, ställde stora krav på utförandet av entreprenaden. Rolf Stephan var på plats varje dag för att övervaka byggnationen och fatta nödvändiga beslut.

Över 120.000 kubikmeter sand flyttades runt för att få till karaktären av banan och att anslutningarna till befintliga sanddyner blev så naturliga som möjligt.

Ett år före sädens av golfbanan, som skedde i augusti 2007, beställdes 100.000 plantor av strandråg (Leymus arenarius) och strandrör (Ammophila arenaria). Detta för att få växa till sig till lämplig höjd inför planteringen. 7.500 gorsebuskar (Ulex europaeus) planterades runt om på golfbanan och särskilt mot golfbanans yttre gränser. Områdets befintliga ljungbestånd har utgjort en källa till den ljungplantering om cirka 1,6 hektar som finns på golfbanan.

Över 90 bunkrar med karakteristiska grästovrade slänter ger banan ytterligare definition som en riktig linksbana. Bevattningssystemet är ett decodersystem av märket Toro och är tvåradigt på fairway. Samtliga spelytor är sådda med rödsvingel och av förklarliga skäl har inte några dräneringsrör behövt grävas ned.

Som på alla linksbanor är greenerna och greenområdena mycket av golfbanans hjärta. Rolf Stephan har lyckats skapa utmanande greener med tillräckliga onduleringar och inramningen med djupa bunkrar gör att greenområdena känns harmoniska och stimulerande. Det är inte utan att man kan få "hjärtat i halsgropen" när vinden tar tag i bollen och ett tillsynes värkat inspel försvinner ner i den djupa bunkern till höger...

Notan för byggnationen av golfbanan slutade på 3,2 miljoner euro.

DAGS FÖR SPEL

Golfbanan öppnades för spel i juli och redan från första dagen har banan varit fullbokad. Rolf Stephan har i sin layout tagit hänsyn till alla spelare, oavsett skicklighet, genom att erbjuda hela sex utslagsplatser på varje håll. Elitspelaren kan välja att spela en bana på 6.055 meter med par 70. De till åren komna golfarna kan spela en bana från orange tee på 4.965 meter med par 72.

De övriga utslagsplatserna mäter mellan cirka 5.300 meter till drygt 6.000 meter. Det är nog klokt med flera valmöjligheter eftersom golfbanan kan upplevas som svår när vinden ligger på hårt från Nordsjön. Men detta tillhör ju spelet på en linksbana och Rolf Stephan har sett till att man har den förhärlskande vinden med eller mot sig i lagom stora portioner. Således spelas banans samtliga par trehål i olika väderstreck. Det är svårt att peka ut några särskilda håll på golfbanan som bättre än de andra. Men avslutningen från håll 13 och inåt innehåller flera utmaningar och variationer, som kommer att skapa mycket dramatik.

Håll 13 är ett par trehål med en delvis blind greenyta medan håll 14 är ett långt par fyra, där man spelar längs med en av områdets majestätiska naturliga sanddyner. Håll 15 är bara 100 meter men innehåller all den dramatik som ett vindutsatt golvhåll på en linksbana kan ha. Närheten till

Artikelförfattaren slår sig ur en av bunkrarna på håll två. Jo, det blev en bogey...

Vy över golfbanan med byggnationen av hotellet till vänster och klubbhuset i bakgrunden. Från klubbhusterrassen har man en fantastisk utsikt över hela golfbanan.

strandlinjen och vyerna över havet mot angränsande öar kommer nog att bidra till att många kommer att anse detta som banans signaturhål.

På de tre avslutande hålen kommer ett slingrande dike in

i spelstrategin. Utslaget på sista hålet kräver en rak och välplacerad drive för att erbjuda en möjlighet att nå green utan att behöva slå över en rygg av sanddynor. Jag skulle gärna vilja framhålla hål två som en personlig favorit med ett högt beläget tee där vinden känns som mest på hela banan. Utslaget kräver precision för att undvika utplacerade djupa bunkrar och för att få en bra inspelsvinkel mot den upphöjda greenen. Hålet innehåller alla de spänningsmoment som får oss att tycka att golf är den bästa av alla fritidsaktiviteter.

INGA MEDLEMMAR

Det finns inga medlemmar och följaktligen ingen golfklubb utan det är gästspel som gäller. Under 2008 är greenfeeavgiften 60 euro vilket är ett förmånligt pris med tanke på spelupplevelsen och banans kvalitet. När hotellet står färdigt kommer säkerligen spelavgiften att höjas avsevärt.

Rabatt på spelavgiften kommer att ges om man bor på hotellet. Konceptet med ett förstklassigt hotell med alla tänkbara faciliteter samt en klassisk golfbana med hög kvalitet bör vara en given succé. Jag har en känsla av att spelets lidanden och glädjeämnen kommer att diskuteras flitigt i hotellets och klubbhusets barer framöver. Och utanför fönstret viner vinden... ■

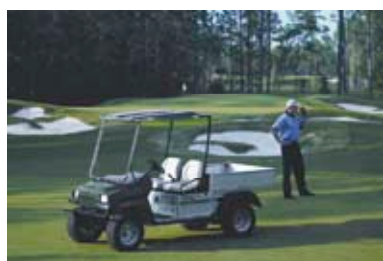
Fotnot: Mer information finns på: www.budersand.de och www.gc-budersand.de.

ClubCars arbetsfordon utför sina dagliga gärningar med största möjliga tytnad.

ClubCars fordon möter de allra högst ställda krav på styrka, pålitlighet, flexibilitet och hållbarhet.

Våra arbetsfordon bjuder lång livslängd och ett bekymmersfritt ägande med låga driftkostnader.

Generalagent: Epton Trading AB
Tel. 08-10 82 83
www.clubcar.nu

Regionkontor:
Helsingborg - Tel. 042-32 11 71
Katrineholm - Tel. 0150-702 30

Återförsäljare:
Göteborg - Västerservice Tractor AB, Tel. 031-540 435
Hudiksvall - Johans Park & Golf AB, Tel. 0650-151 01
Kalmar - Maskin & Bevattningsbolaget, Tel. 0480-470 892
Karlstad - KTT Motor AB, Tel. 054-53 43 00
Kinna - Parkmaskiner i Kinna AB, Tel. 0320-357 15
Lidköping - Skaraborgs Trädgårdsmaskiner, Tel. 0510-235 47
Mjölby - Belos Mark, Tel. 0142-800 40